

Soud:	Nejvyšší soud
Datum rozhodnutí:	30.07.2025
Spisová značka:	5 Tdo 492/2025
ECLI:	ECLI:CZ:NS:2025:5.TDO.492.2025.1
Typ rozhodnutí:	USNESENÍ
Heslo:	Pytláctví
Dotčené předpisy:	§ 304 tr. zákoníku
Kategorie rozhodnutí:	B

5 Tdo 492/2025-1733

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 30. 7. 2025 o dovoláních, která podali obvinění 1. **P. L.** a 2. **L. L.** proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 1. 2025, sp. zn. 5 To 222/2024, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Bruntále pod sp. zn. 1 T 136/2019, takto:

Podle § 265k odst. 1 tr. ř. **se zrušuje** rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 1. 2025, sp. zn. 5 To 222/2024.

Podle § 265k odst. 2 tr. ř. **se zrušují** také všechna další rozhodnutí obsahově navazující na zrušené rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo jeho zrušením, pozbyla podkladu.

Podle § 265l odst. 1 tr. ř. se Krajskému soudu v Ostravě **přikazuje**, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Odůvodnění:

I. Rozhodnutí soudů nižších stupňů

1. Rozsudkem Okresního soudu v Bruntále ze dne 12. 6. 2024, sp. zn. 1 T 136/2019, byl obviněný **P. L.** shledán vinným pod bodem 1. [písm. a) až h)] výroku o vině přečinem pytláctví podle § 304 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku a pod bodem 2. výroku o vině přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. Za tyto přečiny byl obviněnému uložen podle § 304 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v délce 18 měsíců, jehož výkon mu byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v délce 36 měsíců. Dále byl obviněnému podle § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku za použití § 67 odst. 1 tr. zákoníku uložen peněžitý trest ve výměře 300 denních sazeb s výší jedné denní sazby 300 Kč, tedy v celkové výměře 90 000 Kč. Podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku byl obviněnému uložen i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu lovu zvěře a výkonu myslivecké stráže a mysliveckého hospodáře na dobu 5 let. Stejným rozsudkem byl obviněný **L. L.** shledán vinným pod bodem 3. výroku o vině přečinem pytláctví podle § 304 odst. 1 tr. zákoníku, za který mu byl uložen podle téhož ustanovení trest odnětí svobody v délce 8 měsíců, jehož výkon mu byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v délce 24 měsíců. Dále byl obviněnému podle § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku za použití § 67 odst. 1 tr. zákoníku uložen peněžitý trest ve výměře 300 denních sazeb s výší jedné denní

sazby 200 Kč, tedy v celkové výměře 60 000 Kč. Podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku byl obviněnému uložen i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu lovu zvěře na dobu 2 roků. Dále byl stejným rozsudkem podle § 226 písm. c) tr. ř. obviněný **P. L.** zproštěn obžaloby ohledně skutku obsaženého v jejím bodu 2., kterým měl spáchat přečin pytláctví podle § 304 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku, neboť nebylo prokázáno, že tento skutek spáchal obviněný.

2. Podstata trestné činnosti obviněných spočívala ve stručnosti v tom, že

- podle **bodu 1.** výroku rozsudku obviněný P. L. samostatně nejméně od listopadu 2017 do 27. 11. 2018 jako myslivec, myslivecká stráž a současně zástupce lesního správce Lesní správy XY, tedy osoba, která má zvlášť uloženou povinnost chránit životní prostředí a která má patřičné zkoušky z myslivosti, v rozporu s čl. 8 Bernské úmluvy o ochraně rostlin, živočichů a přírodních stanovišť ze dne 19. 9. 1979 publikované pod č. 107/2001 Sb. m. s. a její přílohy č. IV a současně v rozporu s § 45 odst. 1 písm. g) a m) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, opakovaně v nočních hodinách, tedy v zákonem zakázané době lovu mezi hodinou po západu slunce a hodinou před jeho východem, a za užití nejružnější pozorovací a zaměřovací techniky uzpůsobené pro pozorování, zaměření a identifikaci objektu za snížené viditelnosti využívané především pro lovecké účely, např. termovizního puškohledu, který shodně jako noktovizor umožňuje detekci elektromagnetického záření v oblasti mimo viditelné světlo, v různých honitbách spadajících pod Lesní správu XY a z majetku dalších osob v okrese XY lovil jeleny evropské, a to laně v hodnotě 24 800 Kč za kus, kolouchy v hodnotě 22 600 Kč za kus, špičáky v hodnotě 29 300 Kč za kus, dále pak srnce obecné, resp. srnčata v hodnotě 13 900 Kč za kus a srny v hodnotě 14 100 Kč za kus, čímž způsobil celkovou škodu ve výši 334 100 Kč;

- podle **bodu 2.** výroku rozsudku obviněný P. L. samostatně dne 3. 11. 2018 od 22.00 do 22.30 hodin v honitbě XY, okres XY, ulovil bachyni prasete divokého váhy kolem 60 kg a stáří více jak 10 let, kterou si ponechal nejprve pro svou potřebu, aniž by ji řádně vykázal, pak ji následně předal V. B., který ji užil pro svou potřebu, a takto způsobil podniku Lesy České republiky, s. p., škodu ve výši 17 700 Kč,

- podle **bodu 3.** výroku rozsudku obviněný L. L. samostatně dne 16. 11. 2018, kdy slunce zapadlo v 16.03 hodin a vyšlo v 07.06 hodin, mezi 17.00 a 22.30 hodin v rozporu s § 45 odst. 1 písm. m) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, tedy v zákonem zakázané době lovu mezi hodinou po západu slunce a hodinou před jeho východem, v honitbě XY na polích místní části „XY“, okres XY, ulovil laň jelena evropského, u které úmyslně uvedl, že ji ulovil až dne 17. 11. 2018 v 06.20 hodin, a koloucha jelena evropského, u kterého však úmyslně uvedl, že ho ulovil až dne 17. 11. 2018 v 06.21 hodin; tuto zvěř nejprve ponechal na místě lovu a odjel domů pro přívěsný vozík, s nímž se společně s P. L. vrátili zpět na místo lovu, kde ulovenou zvěř naložili a odvezli do místa svého bydliště, přičemž teprve následně nad ránem obviněný L. L. takto neoprávněně ulovenou zvěř nahlásil správci honitby P. B. s tím, že zvěř ulovil až v ranních hodinách, čímž způsobil Mysliveckému spolku XY v XY u XY škodu ve výši 47 400 Kč.

3. Proti citovanému rozsudku soudu prvního stupně podali odvolání oba obvinění a státní zástupce, z jehož podnětu rozhodl Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 22. 1. 2025, sp. zn. 5 To 222/2024, tak, že podle § 258 odst. 1 písm. a), e), odst. 2 tr. ř. částečně zrušil napadený rozsudek ve zprošťující části a ve výrocích o trestech u obou obviněných a podle § 259 odst. 3, 4 tr. ř. znovu rozhodl tak, že **obviněnému P. L.** uložil podle § 304 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v délce 1 roku, jehož výkon mu byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v délce 18 měsíců. Dále byl tomuto obviněnému podle § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku za použití § 67 odst. 1 tr. zákoníku uložen peněžitý trest ve výměře 40 denních sazeb s výší jedné denní sazby 500 Kč, tedy v celkové výměře 20 000 Kč. Podle § 73 odst. 1, 4 tr. zákoníku byl obviněnému uložen i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu lovu zvěře a výkonu myslivecké stráže a mysliveckého hospodáře na dobu 2 roků. Podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku byl obviněnému uložen trest propadnutí věci, a to 1 ks termovize PULSAR Trail XP, v. č. XY, 1 ks nočního vidění – infra s přísvitom zn. DEDAL 470, v. č. XY, 1 ks pozorovacího ručního termo dalekohledu zn. PULSAR QUANTUM XD 50S a 1 ks kulovnice BLASER R93, v. č. XY. **Obviněnému L. L.** byl uložen podle § 304 odst. 1 tr. zákoníku trest odnětí svobody v délce 4 měsíců, jehož výkon mu byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v délce 1 roku. Dále byl tomuto obviněnému podle § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku za použití § 67 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku uložen peněžitý trest ve výměře 20 denních sazeb s výší jedné denní sazby 400 Kč, tedy v celkové výměře 8 000 Kč. Podle § 73 odst. 1, 4 tr. zákoníku byl obviněnému uložen i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu lovu zvěře na dobu 1 roku. Podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku byl obviněnému uložen trest propadnutí věci, a to 1 ks kulovnice BLASER R93, v. č. XY, 1 ks termovize TSV 14 Thermo SN 15 N XY, 1 ks nočního vidění – infra s přísvitom zn. DEDAL 480, v. č. XY, a 1 ks pozorovacího ručního termo dalekohledu zn. PULSAR QUANTUM XD 50S, v. č. XY. Týmž rozsudkem odvolací soud podle § 256 tr. ř. zamítl odvolání obou obviněných.

II. Dovolání obviněných a vyjádření k nim

4. Proti shora uvedenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě podali obvinění P. L. a L. L. prostřednictvím svého společného obhájce dovolání, která opřeli o dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř.

5. Obviněný P. L. ve svém dovolání, učiněném jedním podáním společně s dovoláním obviněného L. L., namítá, že žádné z jeho postavení (myslivec, myslivecká stráž a zástupce lesního správce) není spojeno se zvlášť uloženou povinností chránit životní prostředí. V úvahu by připadala tato povinnost pro mysliveckou stráž, avšak pouze v návaznosti na příslušnou honitbu, neboť funkce myslivecké stráže a její výkon jsou vázány na konkrétní honitbu, pro kterou byla myslivecká stráž ustanovena, a mimo ni nemůže vykonávat svou působnost, tedy ani nemůže porušit povinnost, která se váže k výkonu funkce. Soudy nižších stupňů se však touto otázkou podle obviněného nezabývaly.

6. Obviněný dále nesouhlasí s určením výše škody podle Sazebníku minimálních hodnot upytlačené zvěře podle druhu, věku a pohlaví. Poukazuje na skutečnost, že příbraní znalci se v podstatě zdráhali přistoupit k užití tohoto sazebníku mimo jiné s poukazem na to, že jde o orientační pomůcku. Šlo navíc o lov v souladu s plánem lovu a pro navrácení ulovené zvěře do honitby by tedy ani nebylo místo.

7. Odvolací soud se dále podle obviněného nevypořádal ani s námitkou týkající se retroaktivního působení judikatury, konkrétně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 9. 2020, sp. zn. 3 Tdo 340/2020, na které soudy nižších stupňů odkazují. Retroaktivita judikatorního výkladu podle obviněného nepřichází v úvahu již proto, že výklad práva v rozhodnutích vyšších soudů není právně závazný. Uvedený výklad zákona je navíc podle názoru obviněného pro myslivce a odbornou veřejnost nepochopený a nepochopitelný, neboť chyba, k níž při výkonu myslivosti v praxi čas od času dochází, staví myslivce na roveň osobám, které chodí do revíru se záměrem škodit v přímém úmyslu, a tento stav myslivci vnitřně odmítají a cítí úkorně. Podstatou této dovolací námítky je, že obvinění nevěděli, že jejich jednání zakládá trestní odpovědnost za pytláctví. Žili v představě, podle níž protiprávnost jejich jednání může zakládat odpovědnost za přestupek, nikoli za trestný čin. Výklad, který povyšoval jejich odpovědnost na odpovědnost za trestný čin, byl zaujat dlouho poté, co jejich jednání bylo ukončeno.

8. Obviněný dále namítá nezákonnost použití odposlechů jeho telefonických hovorů, na základě kterých je nejspíše shledán také rozpor jeho jednání s čl. 8 Bernské úmluvy. Tato úmluva se však vztahuje výhradně na ohrožené a chráněné druhy zvířat, přičemž její implementací jsou ustanovení § 299 a § 300 tr. zákoníku postihující neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami. Bernská úmluva navíc nezavazuje přímo občany, ale její signatáře, z nichž je jedním i Česká republika. Podstatou této námítky je to, že na postih pytláctví jako deliktu se nevztahuje žádná mezinárodní úmluva, která by stát zavazovala k takovému postihu, takže ani nebyly splněny podmínky pro vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 tr. ř.

9. V případě skutku vymezeného pod bodem 2. výroku o vině pak obviněný vytýká nesprávně stanovenou výši škody. Jestliže byla bachyně ulovena řádně, je podle obviněného třeba použít ustanovení § 137 odst. 2 tr. zákoníku a stanovit výši škody tak, že se vyjde z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku, obvykle prodává.

10. Pokud jde o skutek, jímž byl uznán vinným obviněný L. L. pod bodem 3. výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně, platí to, co bylo uvedeno výše o jednání obviněného P. L. učiněném v právním omylu. Zde rovněž šlo o zvěř řádně nahlášenou, která nebyla odňata z dispozice držitele honitby.

11. Závěrem svých dovolání obvinění navrhli, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 1. 2025, sp. zn. 5 To 222/2024, i rozsudek Okresního soudu v Bruntále ze dne 12. 6. 2024, sp. zn. 1 T 136/2019, a aby dále postupoval podle § 265l odst. 1 tr. ř.

12. Nejvyšší státní zástupkyně se vyjádřila k dovoláním obviněných prostřednictvím státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství. Podle jeho názoru je z obsahu dovolání patrné, že uplatněné dovolací důvody [podle § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř.] se mají vztahovat k odsuzujícímu rozsudku Okresního soudu v Bruntále a že rozhodnutí odvolacího soudu zřejmě hodlali obvinění napadnout s poukazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř.

13. Argumentace obviněného P. L. týkající se údajného porušení povinnosti chránit životní prostředí je založena na postavení člena myslivecké stráže jakožto úřední osoby.

Tedy osoby, která musí jednat za splnění podmínek podle § 127 odst. 1 písm. i) tr. zákoníku, včetně podmínky „pokud plní úkoly státu nebo společnosti a používá při tom svěřené pravomoci pro plnění těchto úkolů“. Oproti takto úzce vymezenému postavení úředních osob nepovažoval zákonodárce za nutné vymezovat, kdy má a kdy nemá takový člen myslivecké stráže zvlášť uloženou povinnost chránit životní prostředí ve smyslu § 304 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku. Tuto námitku obviněného proto státní zástupce nepovažuje za důvodnou.

14. Další námitka obviněných se týká subsidiarity trestní represe. Oba obvinění doznávají protiprávnost svého jednání, když připouštějí spáchání přestupku. Pokud tedy ve svých dovoláních poukazují na přemnožení zvěře a nesprávné právní posouzení skutku, může vést taková námitka pouze k řešení otázky společenské škodlivosti jejich jednání. V této části považuje státní zástupce dovolání obou obviněných za důvodná. Soudy nižších stupňů v zásadě nepopírají skutečnost spočívající v přemnožení ulovené zvěře, avšak považují ji za nerozhodnou. Podle názoru státního zástupce nelze při poukazu na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 9. 2020, sp. zn. 3 Tdo 340/2020, pouze mechanicky konstatovat, že také pouhým porušením zákazů podle § 45 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o myslivosti“), je možno naplnit skutkovou podstatu trestného činu pytláctví podle § 304 tr. zákoníku. Nejvyšší soud na počátku svých úvah uvedl, že nesprávné úvahy odvolacího soudu je třeba konfrontovat se smyslem a účelem příslušných ustanovení trestního zákoníku a zákona o myslivosti, a to jak jednotlivě, tak zejména v jejich celkovém kontextu, především pak s přihlédnutím k objektu posuzovaného přečinu, kterým je v případě pytláctví podle § 304 odst. 1 tr. zákoníku zejména ochrana přírody, resp. volně žijící zvěře a ryb, jakož i ochrana práva myslivosti a výkonu rybářského práva. Je třeba porovnat jednání obou obviněných i z hlediska konkrétního způsobu zakázaného lovu s jeho dalšími formami tak, jak jsou formulovány v § 45 odst. 1 zákona o myslivosti, a při výkladu těchto zákazů přihlížet též ke všem nesporným okolnostem. Jde např. o důvodovou zprávu k poslaneckému návrhu původního znění zákona o myslivosti i návrhu jeho novely (státní zástupce zde poukazuje na sněmovní tisky č. 788/0, 3. volební období, 1998 až 2002, a č. 732/0, 9. volební období, od roku 2021). Dále je podle státního zástupce nutno zohlednit i statistické údaje (o přemnožení zvěře), názory legislativy a vlády *de lege ferenda* (uvolnění určitých způsobů lovu) i kusých názorů nauky (účelem zákazu nočního lovu je zabránění pytláctví). Jen tak může být zohledněna nesporná skutečnost, kterou opakovaně zmiňují i dovolatelé, že v dotčených honitbách byla zvěř přemnožena, a že jejich jednání proto nebylo trestným činem. Zatím se tak skutky obviněných jeví jako jednání, které pro svou nízkou škodlivost nenaplnuje znaky trestného činu pytláctví.

15. Dále se státní zástupce vyjádřil k námitce týkající se nesprávného stanovení výše škody a hodnoty zvěře, přičemž i v této části považuje dovolání obviněných za důvodná. Škoda podle jeho názoru nemůže být založena jen tím, že Nejvyšší soud v případě určité právní kvalifikace připouští užití nějakého sazebníku, ale výpočet výše škody musí být odůvodněn logickou úvahou. Pokud nelze učinit takovou úvahu, nemůže být řešením pouhé konstatování, že jde o konkrétní trestný čin a že v takovém případě užívá judikatura konkrétního sazebníku. Tvrzení odvolacího soudu, podle něhož počty zvěře „se daří legálně korigovat“, je v rozporu s důkazy citovanými pod bodem 19. odůvodnění posledního rozsudku soudu prvního stupně ze dne 12. 6. 2024, tedy jak s výpovědí znalce Ing. Miloslava Komárka o přemnožení spárkaté zvěře, tak se zprávou Městského úřadu v Krnově, že v dotčených honitbách byl překročen normovaný stav jednotlivých druhů zvěře. Pravdivost tvrzení o přemnožené zvěři je dále doložena snahou vlády obecně povolit u zmíněné zvěře právě také způsoby lovu v noci za pomoci nočního vidění. Pak ovšem nelze užít sazebníku vyčíslovacího výši škody v podobě nákladů vynaložených na uvedení zvířete do původního prostředí. To má vliv nejen na právní posouzení pytláctví, ale i krádeže, neboť obě tyto skutkové podstaty obsahují znak v podobě hodnoty či škody nikoli nepatrné.

16. Námitku obviněných týkající se jejich jednání v právním omylu shledal státní zástupce zjevně neopodstatněnou. Již z tvrzení obviněných je zřejmé, že nepopírají, že si byli vědomi protiprávnosti svého činu a své odpovědnosti za přestupek podle zákona o myslivosti. Poslední námitka obviněných týkající se nezákonného použití odposlechů jejich telefonických hovorů je podle státního zástupce rovněž neopodstatněná, navíc se s ní dostatečně vypořádal odvolací soud pod bodem 53. odůvodnění svého rozsudku.

17. Závěrem svého vyjádření státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil napadený rozsudek odvolacího soudu, aby podle § 265k odst. 2 tr. ř. současně zrušil veškerá rozhodnutí obsahově navazující na zrušené rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž dojde zrušením, pozbydou podkladu, a aby podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal odvolacímu soudu nové projednání a rozhodnutí věci.

III. Posouzení důvodnosti dovolání

a) Obecná východiska

18. Nejvyšší soud zjistil, že byly splněny všechny formální podmínky k podání dovolání, a dále se zabýval otázkou povahy a opodstatněnosti námitek obviněných ve vztahu k uplatněným dovolacím důvodům. Obvinění P. L. a L. L. opřeli svá dovolání o dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř.

19. Pokud jde o dovolací důvod podle **§ 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.**, jeho podstata spočívá v tom, že rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech anebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy. Naplnění tohoto dovolacího důvodu tak vyžaduje významné narušení procesu dokazování, které má za následek deformaci skutkových zjištění v intenzitě, která již v dostatečné míře zasahuje do práva na spravedlivý proces a je způsobila ovlivnit rozhodnutí soudů v otázce naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu. Citovanému dovolacímu důvodu však neodpovídají námitky, které toliko obecně vytýkají nesprávné hodnocení důkazů, případně pouze poukazují na jinou verzi skutkového stavu, aniž by dovolatel uvedl konkrétní evidentní rozpory mezi obsahem důkazů a jejich interpretací soudy obou stupňů, ani takové námitky, které se týkají jen nepodstatných skutkových zjištění, jež nejsou určující pro naplnění znaků spáchaného trestného činu (viz např. rozhodnutí uveřejněné pod č. 19/2023 Sb. rozh. tr.).

20. K dovolacímu důvodu podle **§ 265b odst. 1 písm. h) tr. ř.** Nejvyšší soud připomíná, že je dán především tehdy, jestliže skutek, pro který byl obviněný stíhán a odsouzen, vykazuje znaky jiného trestného činu, než jaký v něm spatřovaly soudy nižších stupňů, anebo nenaplněje znaky žádného trestného činu. Nesprávné právní posouzení skutku může spočívat i v okolnosti, že rozhodná skutková zjištění neposkytují dostatečný podklad k závěru o tom, zda je stíhaný skutek vůbec trestným činem, popřípadě o jaký trestný čin jde. Podobně to platí o jiném nesprávném hmotněprávním posouzení, které lze dovodit pouze za situace, pokud byla určitá skutková okolnost posouzena podle jiného ustanovení hmotného práva, než jaké na ni dopadalo.

b) K uplatněným námitkám obviněných

21. Po prostudování spisového materiálu v projednávané trestní věci dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovolání obviněných jsou zčásti důvodná, byť je měli správně opřít o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř., protože napadeným rozsudkem byla zamítnuta jejich odvolání a obvinění tvrdí, že v řízení mu předcházejícím byly dány důvody dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř. Toto formální pochybení však nemohlo samo o sobě vést k odmítnutí dovolání obviněných.

22. Jako důvodnou a odpovídající první variantě uplatněného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. posoudil Nejvyšší soud dovolací námitku obviněných týkající se nesprávného stanovení hodnoty ulovené zvěře a případně i výše způsobené škody. Argumentace obou soudů nižších stupňů je ohledně těchto otázek nedostatečná a nesprávně předjímá použití Sazebníku minimálních hodnot upytlačené zvěře podle druhu, věku a pohlaví, vydaného Ministerstvem zemědělství ve formě orientační pomůcky (dále jen „Sazebník“), na konkrétní trestnou činnost. Nelze souhlasit se závěrem odvolacího soudu obsaženým pod bodem 54. odůvodnění jeho rozsudku, který předpokládá automatické použití Sazebníku při stanovení hodnoty zvěře u trestného činu pytláctví podle § 304 tr. zákoníku, či dokonce při stanovení výše škody u trestného činu krádeže podle § 205 tr. zákoníku, a to, aniž by tento postup logicky odůvodnil a opřel o dostatečné podklady. Soud prvního stupně pod bodem 19. odůvodnění svého rozsudku odkazuje na znalecký posudek znalce Ing. Miloslava Komárka ze dne 22. 8. 2023, č. 1/2023/KO, resp. na jeho doplnění ze dne 27. 2. 2024. V této souvislosti je třeba upozornit na skutečnost, že původní znalecký posudek ze dne 22. 8. 2023 se týkal pouze skutků pod bodem 3. obžaloby (skutek byl postoupen k projednání jako přestupek usnesením Okresního soudu v Bruntále ze dne 28. 1. 2021, sp. zn. 1 T 136/2019) a pod bodem 4. obžaloby (nyní skutek pod bodem 2. výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně). Ulovená zvěř byla ohodnocena podle výkupní ceny zvěřiny v daném místě a čase. Následně na základě pokynu Krajského soudu v Ostravě v jeho dřívějším kasačním usnesení byl vyžádán doplněk, v němž měl znalec zodpovědět, zda v případě upytlačené zvěře lze u jednotlivých skutků vycházet ze znaleckého posudku ze dne 22. 8. 2023, č. 1/2023/KO. Znalec ve vypracovaném doplňku na to odpověděl kladně, avšak se závěrem, že v tomto konkrétním případě nelze postupovat a ohodnocovat ulovenou zvěř podle Sazebníku, neboť veřejný zájem a společenská objednávka jednoznačně doporučují výrazně redukovat stavy přemnožené spárkaté zvěře. Nejvyšší soud tedy považuje za nesprávný postup soudu prvního stupně, který při stanovení hodnoty zvěře u všech skutků popsanych ve výroku o vině v jeho rozsudku vycházel ze Sazebníku, ačkoli původní znalecký posudek z něj nevycházel a sám znalec označil tento postup za zcela nevhodný. Stejně tak nelze souhlasit s dedukcí soudu prvního stupně, že chybějící rozhodnutí příslušného orgánu o snížení stavů spárkaté zvěře potvrzuje normovaný stav jednotlivých druhů zvěře, zejména když ze zprávy Městského úřadu v Krnově vyplývá, že normovaný stav dané zvěře v jednotlivých honitbách byl překročen. Takové výsledky dokazování ve vztahu ke stanovení hodnoty ulovené zvěře jsou nedostatečné a spíše svědčí o opačném závěru, než ke kterému dospěly soudy obou stupňů. Jestliže se totiž skutky kladené za vinu

oběma obviněným týkaly přemnožené zvěře, pak nelze hodnotu ulovených zvířat odvíjet od nákladů na vrácení jedince téhož druhu do honitby, tj. uvedení honitby do původního stavu, jak to předpokládá zmíněný Sazebník. Vždyť z výsledků provedeného dokazování nevyplývá, že by jednotliví vlastníci či správci honiteb počítali s návratem do honiteb těchto druhů zvířat, která měli neoprávněně ulovit oba obvinění.

23. Uplatněným dovolacím důvodům pak zčásti odpovídají i některé další dovolací námitky obviněných, byť je neformulovali a nepodřadili pod uplatněné dovolací důvody zcela precizně. Tak například s poukazem na přemnožení lovené zvěře a lov v souladu s plánem lovu bylo třeba zkoumat společenskou škodlivost daného jednání obviněných. Touto myšlenkou se však soudy nižších stupňů nezabývaly a pouze konstatovaly, že k naplnění skutkové podstaty přečinu pytláctví podle § 304 tr. zákoníku došlo porušením ustanovení § 45 odst. 1 zákona o myslivosti obviněnými. V této souvislosti je sice možné opřít se též o závěry obviněnými zmíněného usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 9. 2020, sp. zn. 3 Tdo 340/2020, uveřejněného pod č. 22/2021 Sb. rozh. tr., jímž argumentují i soudy nižších stupňů. Jeho obsah je ovšem třeba posuzovat komplexně a nelze akcentovat pouze právní názor v něm obsažený, že za neoprávněný lov ve smyslu skutkové podstaty trestného činu pytláctví podle § 304 tr. zákoníku je nutno považovat také jednání učiněné nad rámec vydaného povolení. Nejvyšší soud se v tomto usnesení zabýval také otázkou subsidiarity trestní represe, přičemž v bodě 87. odůvodnění upozornil na skutečnost, že je třeba konfrontovat jednání obviněného také z hlediska konkrétního způsobu zakázaného lovu, jehož alternativy jsou obsaženy v § 45 odst. 1 zákona o myslivosti. Toto ustanovení totiž vymezuje jak závažnější způsoby zakázaného lovu, tak i některé méně závažné. Ačkoli zde Nejvyšší soud uvedl jako příklad závažnějšího způsobu i lov pomocí noktovizorů podle § 45 odst. 1 písm. g) zákona o myslivosti, je nutno dát tento závěr do souvislosti s vývojem právní úpravy (viz např. návrh novely zákona o myslivosti, sněmovní tisk č. 732, 9. volební období, od roku 2021) a dalšími okolnostmi skutků spáchaných obviněnými. Navíc nelze ztrácet ze zřetele, že chráněným objektem je u trestného činu pytláctví nejen výkon práva myslivosti, ale též ochrana přírody a volně žijící zvěře, ovšem soudy nižších stupňů se nezabývaly skutky kladenými za vinu obviněným i z tohoto hlediska, tj. zda vůbec, případně do jaké míry oba obvinění narušili ochranu přírody a volně žijící zvěře za situace, jestliže byla v daných lokalitách a v rozhodné době zvěř lovená obviněnými přemnožena a nejsou k dispozici údaje správců dotčených honiteb či jiných oprávněných osob označených jako poškozené o tom, zda a jaké škodlivé dopady mělo jednání obviněných na ochranu přírody a volně žijících zvířat. Nejvyšší soud tedy shledal vadu rozhodnutí obou soudů nižších stupňů i v tom, že se dostatečně nezabývaly společenskou škodlivostí jednání obviněných a možností uplatnění jiné než trestní odpovědnosti vůči nim. To platí ve vztahu k oběma obviněným, kteří si až na jednu výjimku nepřisvojili žádné z ulovených zvířat a nezískali tím žádný výraznější prospěch, přičemž obviněný L. L. byl uznán vinným za neoprávněně ulovené jen dva kusy zvěře, které lovil v zakázané době, aniž porušil jiné ustanovení zákona o myslivosti.

24. Rozhodnutí soudů nižších stupňů vykazují i některé další vady, které zpochybňují jejich věcnou správnost, byť je obvinění buď nepodřadili zcela výstižně pod uplatněné dovolací důvody, anebo neodpovídají dovolacím důvodům, nebo je obvinění vůbec nevytkli. Tak například soud prvního stupně v popisu skutku, který je obsažen pod bodem 1. ve výroku o vině v jeho rozsudku a který měl spáchat obviněný P. L., klade za vinu tomuto obviněnému, že si počínal „v rozporu s článkem 8 Bernské úmluvy o ochraně rostlin, živočichů a přírodních stanovišť ze dne 19. 9. 1979 publikované pod č. 107/2001 Sb. m. s. a její přílohy č. IV“, ačkoli tato úmluva zavazuje jen státy jako její smluvní strany a nevyplývají z ní povinnosti pro konkrétní fyzické osoby. V odůvodnění svého rozsudku pod bodem 15. *in fine* pak soud prvního stupně považuje „za důležitý důkaz pro hodnocení trestní věci obžalovaných i zákon o zbraních a střelivu č. 119/2002 Sb.“, ačkoli zákon jako právní norma nemůže být důkazem jako poznatkem o skutkovém stavu, o němž má soud rozhodovat. Odvolací soud pod bodem odůvodnění 55. napadeného rozhodnutí patrně přejímá názor znalců z oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady zbraní, specializace zbraně a střelivo, o tom, že „od roku 2021 došlo ke změně legislativy, kdy je povolen lov noktovizorem, termovizním zaměřovačem nebo digitální kamerou uzpůsobenou k lovu“, aniž by bylo zřejmé, čím byla provedena tato změna a zda a jaké závěry ve vztahu k trestní odpovědnosti obviněných za stíhané skutky z ní odvolací soud dovozuje.

25. Ostatní námitky obviněných jsou naopak neopodstatněné, neboť se s nimi již dostatečně a věcně správně vypořádal odvolací soud. Konkrétně tvrzení obviněného P. L. týkající se jeho postavení jako osoby, která má zvlášť uloženou povinnost chránit životní prostředí, je opakující se námitkou, s níž se odvolací soud vypořádal pod bodem 52. odůvodnění svého rozsudku. Pouze pro úplnost Nejvyšší soud dodává, že za osobu, která má zvlášť uloženou povinnost chránit životní prostředí, považuje odborná literatura i člena myslivecké stráže, a to bez ohledu na konkrétní honitbu (viz COUFALOVÁ, B. § 304 Pytláctví. In: ŠČERBA, F. a kol. *Trestní zákoník*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, marg. č. 21.; GRIVNA, T., HERCZEG, J. § 304 Pytláctví. In: ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 3896, marg. č. 8.). Kdyby tedy byl důvodný trestní postih obviněného P. L. za trestný čin pytláctví podle § 304 odst. 1 tr. zákoníku, což ovšem vyvolává výše zmíněné pochybnosti, pak by bylo namístě dovodit, že ho spáchal jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost chránit životní prostředí ve smyslu § 304 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku.

26. Dále Nejvyšší soud shledal jako neopodstatněné námitky obviněných týkající se jejich jednání v právním omylu a údajné „retroaktivity judikatury“. Obvinění si byli vědomi svého protiprávního jednání, avšak pouze předpokládali, že ho je třeba posoudit jako přestupek. Jak správně uvedl státní zástupce ve svém vyjádření k dovoláním, obvinění nemohli namítat právní omyl podle § 19 odst. 1 tr. zákoníku, neboť v právním omylu jedná pouze ten, kdo neví, že jeho čin je protiprávní. Taktéž tvrzení týkající se „retroaktivity judikatury“ je jejich opakující se námitkou a odvolací soud se s ní dostatečně a věcně správně vypořádal v bodech 50. a 51. odůvodnění svého rozsudku. Odvolací soud zde rovněž odkázal na předchozí judikaturu a odbornou literaturu, která již minimálně od roku 2009 zastává názor, že neoprávněně loví i ten, kdo jedná nad rámec povolení k takové činnosti. Při odkazu na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 9. 2020, sp. zn. 3 Tdo 340/2020, uveřejněné pod č. 22/2021 Sb. rozh. tr., tedy nemohlo dojít k žádné „retroaktivitě judikatury“, jak tvrdí obvinění.

27. Nakonec Nejvyšší soud posoudil jako neopodstatněnou také námitku obviněného P. L., v níž vytýká nezákonné použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 tr. ř. Rovněž s touto námitkou se již vypořádal odvolací soud, a to v bodě 53. odůvodnění svého rozsudku. Nejvyšší soud však shledal důvodnou tu část námitky obviněného, v níž tvrdí, že Úmluva o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť ze dne 19. 9. 1979, publikovaná pod č. 107/2001 Sb. m. s., nezavazuje přímo občany, ale signatáře, kterým je Česká republika. Jak již bylo výše uvedeno, tato mezinárodní smlouva skutečně nemůže přímo zavazovat občany, a proto obviněnému nelze v popisu skutku klást za vinu porušení čl. 8 citované úmluvy a její přílohy č. IV.

IV. Závěrečné shrnutí

28. Na podkladě shora uvedených skutečností a úvah Nejvyšší soud shledal dovolání obviněných P. L. a L. L. zčásti důvodnými, a proto podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, včetně rozhodnutí na něj obsahově navazujících, pokud jeho zrušením pozbyla svůj podklad, a podle § 265l odst. 1 tr. ř. pak přikázal tomuto soudu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

29. Krajský soud v Ostravě tak v nezbytném rozsahu opětovně projedná trestní věc obviněných P. L. a L. L. a odstraní vady vytknuté tímto rozhodnutím Nejvyššího soudu. Především tedy znovu posoudí otázku hodnoty zvěře a výše údajně způsobené škody, a to po případném doplnění dokazování, kterým by mohl být doplněný nebo nový znalecký posudek, jež by se vztahoval na všechny skutky obou obviněných, a tento závěr dostatečně a věcně správně odůvodní. Zároveň se odvolací soud náležitě vypořádá s námitkami obviněných ohledně uplatnění zásady subsidiarity trestní represe ve smyslu § 12 odst. 2 tr. zákoníku a zváží, zda je skutečně nezbytné u obou obviněných uplatnit trestní odpovědnost a jestli nepostačí jejich postih jen za přestupek podle jiných právních předpisů.

30. Nejvyšší soud připomíná, že při novém projednání a rozhodnutí věci je soud nižšího stupně vázán právním názorem Nejvyššího soudu vysloveným v tomto usnesení (§ 265s odst. 1 tr. ř.).

31. Protože vady napadeného rozhodnutí zjištěné na podkladě zčásti důvodně podaných dovolání obviněných nebylo možno odstranit v případném veřejném zasedání dovolacího soudu, rozhodl Nejvyšší soud o dovoláních podle § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. v neveřejném zasedání.

Poučení: Proti rozhodnutí o dovolání není přípustný opravný prostředek s výjimkou obnovy řízení (§ 265n tr. ř.).

V Brně dne 30. 7. 2025

JUDr. František Púry, Ph.D.
předseda senátu

